Maastricht in Beeld

De Dominicanerkerk

7 augustus 2021

De Dominicanerkerk

Ook wel Predikherenkerk genoemd. Die maakte deel uit van het Dominicanerklooster dat lag in het gebied tussen Helmstraat, Grote Gracht, Vrijthof, Spilstraat, Grote Staat. Ten noorden van de kerk dus, daar waar nu de Entre Deux ligt. Het klooster bestaat sinds 1796 niet meer, maar de kerk is gebleven. Niet als kerk, maar als gebouw voor allerlei doeleinden: opslagplaats, school, drukkerij, repetitieruimte en concertzaal voor orkesten, magazijn, expositieruimte, feestlocatie, bibliotheekdepot, fietsenstalling. Kortom: men wist niet wat men ermee aan moest.

Restauratie in 2005-2006. Toen ingericht als boekhandel. Boekenflats in plaats van boekenkasten. De flats staan los van de wanden en pilaren. In de apsis is een koffiegelegenheid, er hangt een enorme ronde lamp. Aan een muur hangt een banier met daarop een toepasselijk gedicht. De tekst staat bij de foto.

Aan de noordkant, links achter, ligt de Sint-Catharinakapel. Daarin zijn kantoren voor het personeel. En aan de andere kant ligt de grotere Onze-Lieve-Vrouwekapel.

Adres: Dominikanerkerkstraat 1
Wikipedia: wikipedia.org/wiki/Dominicanenkerk_(Maastricht)

eerherstel

in het hart van
mestreech
omringd door
winkel en terras

erfgoed
der
dominicanen

kloosterorde
van
prediking
en
zielzorg

waar
oude mergelstenen
de geschiedenis
hebben opgeslagen

en
kerkvader
Thomas van Aquino
ons zijn leven
vertelt

wordt
na tweehonderd jaar

het woord

vrucht
van studie
en beschouwing
weer
overgedragen

mine ©
sept 07

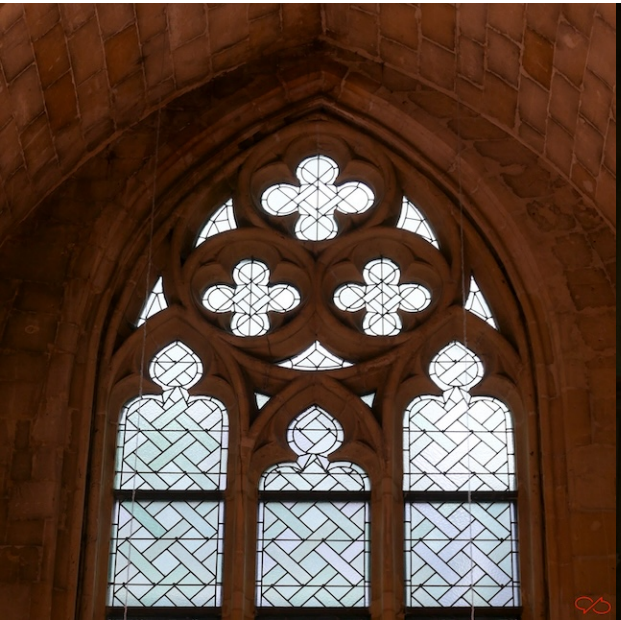

De kerk is in de dertiende eeuw gebouwd, de bouwstijl is gotisch. We zien dat aan de kruisribben in het plafond en aan de ramen met spitse bogen. Vier lancetvormige ramen (drie in een grote) links. Met glas-in-lood in verschillende motieven.

Thomas van Aquino was een Italiaanse filosoof en theoloog die in de dertiende eeuw in hoog aanzien stond. In deze muurschildering, het is een fresco, staat zijn leven afgebeeld. Maar de tand des tijds heeft heel veel weggevreten, zodat er nu nog iets wazigs is overgebleven. Onderstaande foto is een fragment uit de foto hiernaast, linksonder. Het is niet bekend wie de schilder was. Het is in 2005 gerestaureerd en geconserveerd om het te beschermen tegen verder verval.

En dan zijn er de plafondschilderingen. Die zijn ook erg onduidelijk. Rond 1618 gemaakt door Jan Vasoens (ook wel Vassens), een monnik uit de Dominicaner orde. Het werk is in olieverf. Op de foto hieronder zien we rechts van het midden vijf engelen die muziek maken. En er zijn geschilderde aftakkingen van de bogen. Op veel plaatsen schijnen de mergelstenen er doorheen. Het laat zien hoe dun de schilderingen zijn.

De fragmenten geven een heel aardig beeld van de levendigheid en de speelse schilderwijze. Het doet heel impressionistisch aan.

Er zijn nog meer gewelfschilderingen. Hoog bezoek. Geestelijken. Steeds met twee of drie bij elkaar. En in gesprek. Gewone monniken, maar ook hoogwaardigheidsbekleders met staf en zelfs een met een gouden mijter. Een van hen toont een boek met de tekst IN PRINCIPIO ERAT VERBUM: In den beginne was er het woord...

De laatste foto is een groot overzicht. In vier hoeken zien we medaillons met de afbeeldingen van de vier evangelisten. En een groep mensen die bij elkaar zitten. Links van het midden een man met een mes en een rode lap stof.

De heilige Gravitatius heeft in de loop van de eeuwen grote delen van het verhaal als stof op ons laten neerdalen. Wat jammer, het was vast een boeiend geheel. En nu ontbreekt de samenhang en blijft de gebeurtenis zelf voor ons verborgen. Want wat doen al die muzikanten in dat verhaal?

IN PRINCIPIO
ERAT VER
BVM

De kerk bestaat uit een hoofdschip en twee zijbeuken. De pilaren in de kerk geven de verdeling aan. In het linkerdeel achterin, achter de klantenservice, ligt de Sint-Catharinakapel. Daarin zijn de kantoren voor het personeel ondergebracht.

In de rechter zijbeuk is de Onze-Lieve-Vrouwekapel. Die is later uitgebouwd. We zien dat aan de kruisribben, die zijn veel ingewikkelder dan die in de rest van de kerk.

In de Onze-Lieve-Vrouwekapel. Daar is de afdeling kinderboeken en het kunstwerk van Paul Tieman. Dat heet Les échelles des êtres humains. De titel laat zich moeilijk vertalen in het Nederlands, maar het lijkt het meest op De laddertjes van het menselijk bestaan.

Het werk bestaat uit drie delen: de houten structuur onderaan die lijkt op steigers, de tekening met de ladders en daarboven de houten balken die het gewelf ondersteunen. Wie een verrekijker meeneemt, ziet dat er ook nog levende wezens meedoen. Het werk is uit 2019.

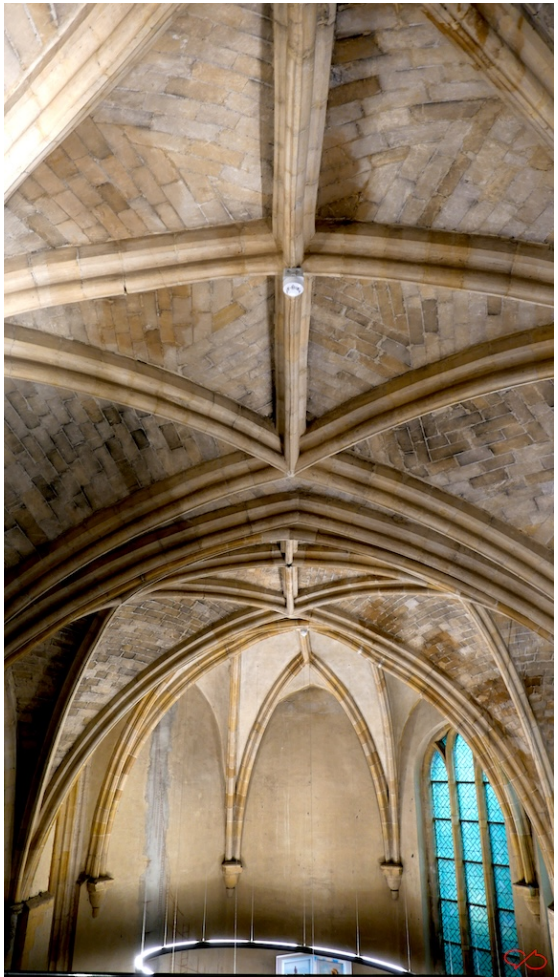

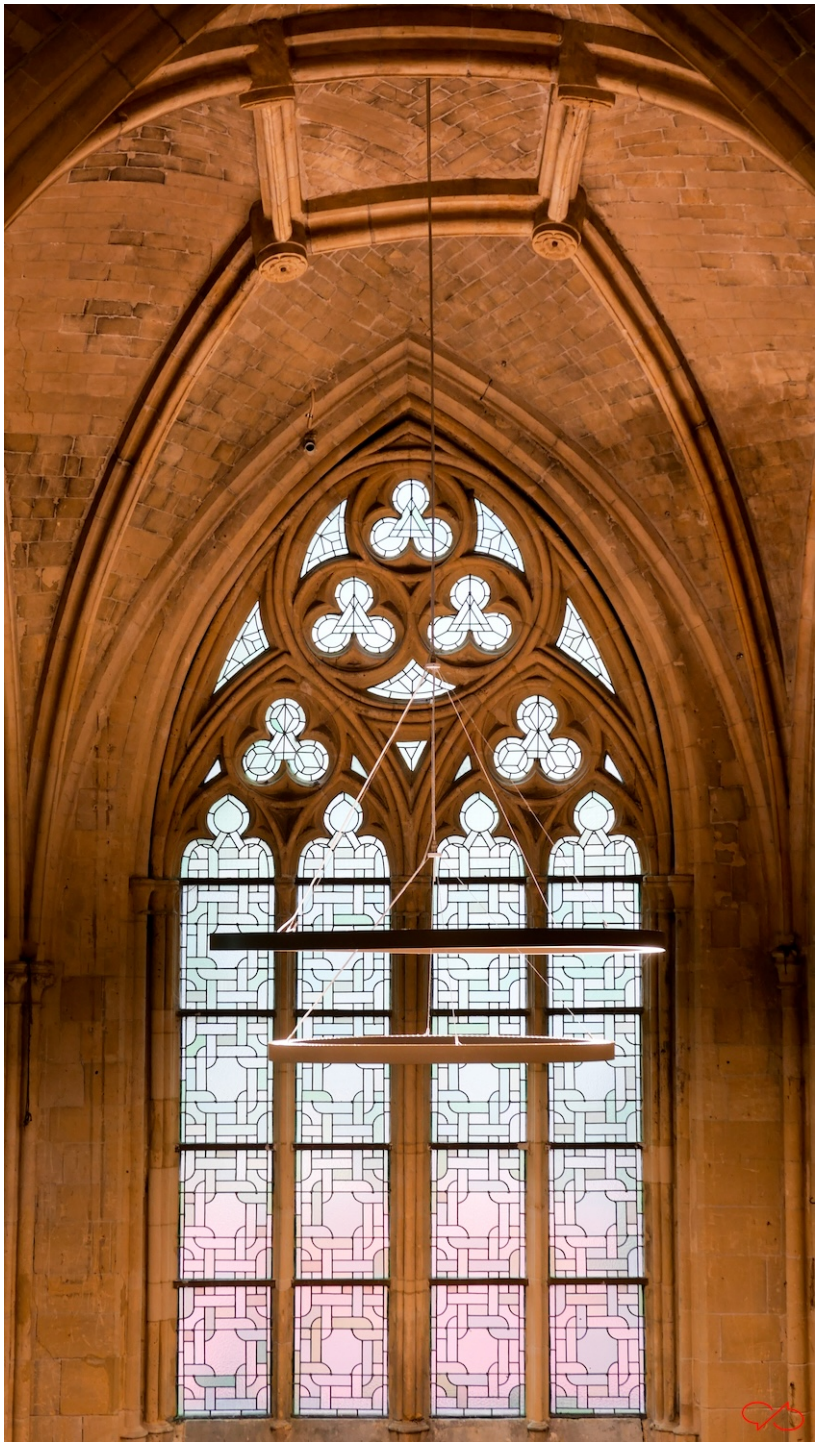

Maastricht in Beeld
kortweg MiB

MiB is een fotomagazine voor liefhebbers van de stad Maastricht.
De opzet is simpel: interessante onderwerpen, behoorlijke foto's, korte stukken tekst met wat uitleg en achtergronden en een nette layout.

Dit magazine is gratis en komt uit de Boekenkast van Peter Scheele:
https://pjscheele.nl

Ik wens u veel kijk- en leesplezier.

Peter Scheele

Colofon
Camera: Panasonic Lumix LX100, Make II
Bewerking: Adobe Lightroom 6.14
Opmaak: Apple Pages 11.1
Foto's, tekst en opmaak: Peter Scheele